

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egyre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városban képviselve van

Kongresszus után.

A művelt világ nagy érdeklődéssel kísérte az orvosok Budapesteu megtartott kongresszusának lefolyását. Értethető ez a nagy érdeklődés, mert azt vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy az orvosi tudomány haladásával szemben, különféle ragály pusztítja az emberiséget. Ez az elszomorító körülmény annál bántóbb, mert a művelt nemzetek rengeteg pénzt áldoznak egészségügyi célokra.

Nem az orvosi tudománnyal akarunk foglalkozni. Olyan tudomány ez, melyhez kiváló szakemberek szólhatnak. Vannak azonban olyan dolgok, melyek az egészségügy rovására esnek, melyeknek romboló hatását a nem orvosok is felismerik.

Tudjuk, tapasztaljuk, hogy a ragályos betegségek ellen, az orvosi tudomány tolytonosan küzd; de nem kellő eredménnyel. Ezen nem csodálkozhat, aki a nép szokásait ismeri. A népnél a legjobb tanács még ma is falrahányt borsónak bizonyult. Így aztán gyakori,

hogy a kuruzslás, az egészségügyi szabályok, kormányhatósági rendeletek be nem tartása következtében terjed a ragály, pusztul a nép, de a viskóból a palotába is felhatol a betegség s itt is áldozatot követel.

Ha ragályos beteg hal el, a fertőzött házi eszközök, ágyneműk, vagy a család használatában maradnak, vagy piacra kerülnek. A fertőtlenítés rendszerint elmarad. A tudatlan nép magába szedi a halál csiréit. Most egyik, majd a másik családtag lesz beteg, vagy pusztul el, de a lakás, a butorzat, ágys és ruhanemű továbbmarad a család használatában és tovább szedi áldozatait a betegség.

A piacra hordott ágyneműt, kereskedők veszik meg s tovább szállítják. A fényes üzletbe jutott árut, tehetős családok vásárolják, szép huzatba helyezik s hozományként kapják boldog, fiatal asszonyok. Ki gondolna arra, hogy a himzett párnahéj belsejében, a veszedelmes betegségek irái rejtőznek? Ki gondolna arra, hogy a korán hervadó asszony honnan kapta a betegséget? Mindenre gondolnak, csak arra nem,

hogy a diszes, drága ágynemű egyrészen valamikor mellbeteg fetrengett.

Látni véljük, hogy akadnak, akik minderre tagadólág rázzák fejüket. Teszik ezt azért, mert városokban vannak egészségügyi biztosok, akik a lakást, ahol ragályos beteg halt el, fertőtlenítik. Igen ám, de nem minden község tart ilyen kioktatott embert, mellés más betegségben szenvedő ember pedig kis városban is, falun is hal el.

Ha tehát azt akarják, hogy a temérdek beteg nagy száma ne emelkedjék, intézkedjenek úgy, hogy a fertőzött ágys és butorneműk semmisíttessenek meg s csak ennek megtörténte után fertőtlenítsék a lakás. Midőn a halottkém, a halálozás okát megállapítja, külön jelentést tegyen az előjárósághoz, mely hatóságilag égettesen el minden olyan ágyneműt, mely veszélyes betegségek által lett fertőzve. Tudjuk, hogy ez kényes kérdés és a tulajdonba vág, de másként sem törvénytiszakasszal, sem szanatóriumok építésével nem lehet eléjét venni, hegy rutított holmik vásárra kerüljenek.

Ám gyülesezzenek, tanácskozzanak

TÁRCA.

Mint lesz, hogy lesz ?

Alkudoznak jobbra-balra,
Előre és hátra;
Hogy lesz, mint lesz, ki marad meg,
Ki jut a kormányra? —

Lesz-e új-párt, megalkuvás,
Mi vár az Országra,
Lesz-e vajjon kilátásunk,
Az önálló Bankra? —

Est bolygatják, de nem tudják,
Még ma eldönteni,
Kormány így, de Nemzet amogy,
Fog majd határozni?

Akárhogy lesz, barmint is lesz,
Valahogyan csak lesz,
Reád édes jó magyarom,
Mindenképen rossz lesz?! —

Styx.

Nyiregyháziak a Tátrában.

„Turista-utunk megkezdődött“, ezt írta naplójába 1909. jul. 11-én este 9 órakor hat mindenre elszánt turista-ruhába öltözött, hatalmas hátizsákkal ellátott utas a Nyiregyházáról Kassa felé robogó vonat egyik kupéjában. A szemükből sugárzó kitünő hangulat nem sejteti, hogy éjjel után nem egy azt a gondolatot rejti majd lelke mélyén: „De jó volna most otthon lenni!“

Az egész napi izgalom, mely az elutazást megelőzte, elbágyasztott s a szakadó eső, mely a M. Á. V. gyéren világított kocsijánsk ablakait kísértetiesen csapkodta, komor hangulattal töltötte el az ujdonsült turistákat.

Derengeni kezd, az eső eláll, sűrű, fehér köd nehezedik a sikra. Végre beér vonatunk Kassára, 4 óra lehet, az izgalmas éj után az utcán látjuk főbb szereplőit: cigányok kísérek egy-két alakot, emitt az éj tündérei tűnnek el, amott eszmecsérét foly-

tató pincérek stb.; valóban festői esetre érdemes skizze.

— Mit csináljunk hajnali 4 órakor Kassán?

— Menjünk a gőzbe! — (Általános tetszés.)

A kellemes fürdő után felrisszülve nekivágtunk a városnak. Mindjárt föltűnt a sok virágos erkély; alig van ház, melynek ablakai virág nélkül lennének.

Miután az u. n. Diák-szállóban podgyászainkat leraktuk, hozzáfogtunk programunk lebonyolításához. A hatalmas, gyönyörű domban föltűnt a villanyvilágítás hiánya, rendkívül érdekesek Dürer ritka metszetei: az apostolok.

Szűk esigalépcső vezet le a homályos kriptasírba, ahol dicsőséges fejedelmünk és örök emlékü társai nyugosznak.

Átmentünk a hatalmas területen fekvő javító-intézetbe és előzőkeny kalauzunkkal apróra megnéztünk mindent. Az asztalos-, bőr-, esztergályos-, szövő-osztályban meste-

Eisler Károly divatáruházába Nyiregyházán az őszi **Saisonra** a megszokott dus választékban megérkeztek Női blousok, galérok, nyakkendők, keztyűk, Francia reform fűzők, harisnyák, zsebkendők, cipők, alsószoknyák, női és férfi sapkák, kalapok, ingek, kocsitakarók, Plaudok, a legfinomabb vállkendők, Toilette szerek, stb. stb.

Telefon 114.

Telefon 114.

Lapunk* kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rotaridesz Istvánné tőzsdájében. Mai számunk 10 oldalra terjed.

az orvosok, nem lesz addig kellő eredmény, míg a fertőtlenítést a legszigorubb pontossággal végre nem hajtják, míg a fertőzött ágy és ruhaneműt, ha mindjárt kártalanítás árán is, meg nem semmisítik, míg a halálmadárként futkározó tollkereskedőknek meg nem tiltásák a bacilusokkal ellepeft ágyneműknek piacon, vagy kereskedésekbe való elárúsítását. Tudjuk, ha kolera közeledéséről van szó, a rendeletek egymást érik, a fertőtlenítést foganatosítják, de mit ér, ha máskor nem járnak el szigoruan a védekezés körül.

Ha szépen berendezett kórházak, egész kies helyeken emelt szanatoriumok, tudományos elmélkedésekből itél-nénk meg hazánk egészségi állapotát, mi volnánk azok, akikről elmondhatnánk más nemzetek, hogy az egészség ápolásának követelményeit példásan tartjuk be. Elismerjük, elismernénk rólunk, hogy sokat áldozunk, de mit ér mindez, ha a szük, egészségtelen lakásokban nyomorgó, szegény betegek terjesztik a ragályt? Mit ér mindez, ha meg van engedve, hogy fertőzött, drágán fizetett árukkal halálos betegség csiráit vásároljuk.

Hull, pusztul, csenevészül kicsiny nemzetünk. Ezt pedig a lehetségig meg kell akadályozni és pedig gyökeres eljárási mód szigoru alkalmazásával, mert enélkül minden tervezetés sikertelennek, fél munkának bizonyul.

A fény- és annak árnyoldalai.

Stappel Béla kiállítási biztos ur szakavatott tollal mutatta ki a mult számban a Szabolcsmegyei gazdasági egyesület által a jövő évben rendezendő kiállítás hasznát. Avval fejezte be érdekes közleményét, hogy az abból eredő fényből egyformán részesül majd a megye egész területe és annak minden polgára. Az általa festett kép igen szép, csak hogy nem teljes. A fényben sütkérező lakosságnak nem mutatja be a dolog árnyoldalát. Lesznek ugyanis olyan dolgok, amelyek a közönségre terheket rónak majd és amelynek a minimalisra való szállításával már most kell gondolni.

rek vezetése alatt dolgoznak a növendékek, négy évnél mind tovább marad itt s bizony oly kiváló munkát, mint pl. az asztalosok csinálnak, nem mindenütt lát az ember. Lakó-, étkező- és tanuló termeikben ideális tisztaság. Jelenleg 360 növendéke van az intézetnek, de tervben van (ha a politikai viszonyok engedik) kibővítése 600 személy befogadására.

Jó itt lenni? kérdeztem egyiktől. Szétnéz óvatosan s halkán mondja, szeretne már kiszabadulni. D. u. 1 óra tájban szerencsésen kiszabadultunk mi is.

A délutáni kirándulásra csak hárman vállalkoztunk, a többiek otthon pihentek.

Csendesen poroszkáltunk az országuton, egy-egy helyen megálltunk, csináltunk egy föltételt s így jutottunk az u. n. várhegyre. Szép kilátás nyílik a Csetneky völgyre, a Bankóra; visszafelé Hernád-Tihany mellett a Lajos-forráshoz jöttünk, melynek jó, szénsavas vize van.

Másnap a Hernád-völgyi vasművek

Legelőszőr is a piac drágaságával kezdem. Már ma is a középosztályhoz tartozó ember alig tud megélni kis Pestnek csufolt városunkban. A tőkepenészeknek persze könnyű a jövő évi kiadások többlete címén egy pár száz koronát költségvetésükbe felvenni. A napszámot sem érdekli nagyon a dolog, mert sokszorosan megkeresi azt a kiállítással járó munkáknál, amennyivel az általa fogyasztott egyszerűbb élelmi szerek meg fognak drágulni. De a hivatalnok osztályt érzékenyen sújtja majd a piac ujabban való megdrágítása, melyet tetőz az is, hogy a vidéki rokonok bejönnek majd, akik nagyot billentenek a költségvetés mérlegén, még pedig a minus felé. Tisztelettel kérdem, nem lehetne-e odahatni, hogy a kiállításra, behozandó élelmi szerek egy része a helyszínen kimérhető lehessen s ezzel mód nyujtassék a piac drágaságának a csökkentésére.

A közlekedés terén is nagyon mucsaiak nálunk az állapotok. A taligások bennünket, benszült nyiregyháziakat is megnyuznak, hát még majd az idegeneket. Az azonban nagyobb baj, hogy a vonatokhoz ki sem járnak s különösen este, borús, esős időben bandukolhat majd az utas befelé az állomás-főnök jóvoltából a vonatok elindulása után rögtön elsötétített vasuti uton, amelynek hajításánál nagyobb ijesztgetés kedvéért ott van a temető is. Ezen csak úgy tehetne segíteni, ha a vezetőség idejében forszirozná a kisvasut villamosítását és keresztül vinné, hogy azok se véletlenséghől találkozzanak a nagyvasutakkal.

Beszélhetnék még az új vasuti állomás félbelevéséről, a környékén található gödrök és építkezési anyagokról, a régi állomás kritikán alulóságáról, amelyek orvoslásáról nehéz beszélni, amikor a megállapodás szerint az állomás épületeinek és vágányhálózatának 10 éven belül kell kész lenni.

Az idegenek elszállásolása sem könnyű dolog. Kávéházaink vannak ugyan felesleges számban, de nincsenek elég olyan megbízható szállodáink, ahol az utas méltányos árak mellett tiszta, kényelmes szobákban szállhatna meg, sem pedig olyan éttermeink, ahol azok jól és olcsón étkezhetnének. Ezzel nem azt mondom, hogy ha egy pár ember jön hozzánk, hogy azoknak az igényeit vendéglőseink ki nem elégíthetik, hanem azt, hogy nagy tömeg ellátására nincsenek berendezkedve, amely tömegben világlátott, gazdag emberek is lesznek, akik magukkal hozzák majd a nagyvárosokból magasabb igényeiket is.

A kiállítás területén is lehetne egy modern vendéglőt létesíteni, amelynek élére már most kellene egy olyan ambiciós embert fogni, aki ne igyekezne pár nap alatt meg-

főhelyét a korompai (Krompach) vasgyárat néztük meg. Nem sokáig tartózkodtunk itt — vagy 3 órát — hanem mindenütt a Hernád partjai mellett Szepesolasziba mentünk. Itt Dr. Kalchbrenner ügyvéd urnál nyiregyházi ismerősökre találtunk s így szíves fogadtásban részesültünk, amire később is visszaemlékeztünk. Érdekes bányaváros jellegű úgy Olaszi, mint Sz.-Váralja. Utóbbi helyen a szepesi várat néztük meg, mely ugy méreteivel, mint festői fekvésénél elragadó látvány. A hatalmas bástyák, tömör vártornyok, mellvédek már igen pusztulnak, csupán a hatalmas torony dacol még az idő vasfogával.

Mivel Szepeshelyen — Párvy püspök székhelyén — a pap urak előzékenysége folytán nem nézhettük meg a 600 éves Szapolyai kápolnát, egyenest Löcsére mentünk. Talán egy város sem őrizte meg ugy középkori jellegét, mint ez. Keleti részén néhány modern palotát láttunk, de beljebb mind jobban előtűnik a város ódon színe-zete. Az árkaos városháza harangos tor-

gazdagodni, hanem oda törekedne, hogy nagy forgalom és kicsiny haszon elve mellett szolgálja ki a vendégeket.

Mindezeket nem azért soroltam fel, mintha a kiállítás rendezésének ellensége volnék, hanem azért, hogy a vezetőség figyelmét felhívja az akadályokra, amelyeket erős akarattal és celtudatos munkával ha megszüntetni nem is lehet, de minden esetre annyira lehet redukálni, hogy a közönséget érzékenyen nem ériatik majd.

Figyelő.*

Gabulya Mihály

kelmefestő-, vegyi-ruhatisztító- és plissirozó-intézete Nyiregyházán, Pazonyi-u. 13. Trinyi-szálló udvar. Fest bármilyen színeket, tisztít női és férfi ruhákat, függönyöket, himzés és napernyőket, keztyűket, plisseroz pongyolákat, gyermekruhákat és fodrokat a legjutányosabb árban

A házadóról szóló 1909. évi VI. t.-c. ismertetése.

(Részlet az 1909. évi adótörvények című tanulmányomból. — Utánnomás tilos.)

Irta: Bánszky János. v. adólist.

Adómentesség.

Adómentesség alatt azt a kedvezményt értjük, mikor valamely foglalkozás vagy tárgy, mely rendes körülmények között adó alá esik, az adó alól bizonyos időre, vagy egyszersmindenkorra mentes. Ilymódon a mentességnek két faja lehetséges: 1) állandó adómentesség, 2) ideiglenes adómentesség. Azok, kik az adómentességnek hívei, véleményüket azzal szokták megokolni, hogy

*Szivesen vesszük, ha olvasóink a kiállítástól, vagy bármely közérdekű dologról elmondják véleményüket s ezzel lehetővé teszik a kérdéseknek minden oldalról való megvilágítását. Szerk.

nyával, a híres Thurzo—Csáky ház, Szt. Jakab székesegyház a legfeltűnőbbek, de különben minden ház híven mutatja a rég építészeti stíl sajátosságait. Néhány igen sikerült udvar-felvetelünk tanuskodik emellett. Feltűnt mindjárt az, hogy nincsenek kávéházak; (van helyette Nyiregyházán elég) ezeket itt a cukrászdák pótolják. Löcsén lenni s a fehérasszonyt nem látni — no ezt ne várja tőlünk senki.

Alapos csalódás várt felcsigázott képzeletünkre. A Löcsét körülvevő falba vájt ajtón van valami női alak, — melyet minden szezonban újra festenek — s ez a híres löcsei fehérasszony. Az a bizonyos Ketterhäser most is egész csinos — madárház.

A következő napi program Késmárk, csak hogy az Löcsétől 25 km., azt gyalog kell megtenni.

(Folytatjuk.)

S. Péter.

Iskolai idényre

gyermek fehérneműk, harisnyák, clott- és lüster kötények jutányos áron.

Továbbá az idény előrehaladottságánál fogva napernyők, batist és csipke

blousok leszállított áron kaphatók

KOHNIGNÁTZ

női férfi divat és rövidáru üzletében.

Telefon 129. Telefon 129.

az ideiglenes házadómentesség éleszi az építkezési kedvet, s hogy ezen kedvezmény később kárpótolja magát, mert az adómentesség következtében épített új házak az adómentesség lejártával a házadó eredményét nagyobbítani fogják.

Ez a nézet azonban meg nem állhat.

Az építkezési kedv ugyanis teljesen független a házadómentességtől és senki sem azért épít, mert adómentességre van igénye, hanem azért, mert tudja, hogy a telek hozadéka és az épületbe fektetett tőke járadéka részére nagyobb jövedelmet biztosít, mint a minő a fenti két járadéknak megfelelő általános pénzintézeti kamatláb.

Ebből következik, hogy az új házak építésére kizárólag a lakás kereslet és kínálat vannak csak befolyással.

Ugyanis, ha pl. nekem 20,000 korona tőkepénzem van, s az általános kamatláb 5 százalék, ily címen jövedelmem 1000 koronát tesz ki.

Ha ellenben ezen 20,000 koronán házat építtetek s ha lakás kereslet van, házbér címén esetleg 2500 koronát is kaphatok s így az a körülmény, hogy ezen 2500 koronából házadó és egyéb költségek címén esetleg 600 koronát kell fizetnem, építkezési kedvemet csökkenteni nem fogja, mert hiszen még mindig 900 korona többlettel zártam le jövedelmemet.

Annál kevésbé indokolt ez az oly lakásoknál, melyeket a tulajdonos azzal a céllal építtetett, hogy maga fogja használni, mert ez esetben házosztályadót fizetvén, bizonyításra nem szorul, hogy pl. évi 60 korona adó fizetése építkezési kedvét csökkenteni nem fogja, mert hiszen bőven kárpótolva van azzal, hogy nem kell minden félévben költözködni s nincs kitéve a háziur örökös stájerolásának és szeszélyének.

Az az érvelés sem állhat meg, hogy az időleges házadómentesség nem okoz az államkincstárnak veszteséget és hogy az új házak későbbben gyarapítani fogják a házadót s ily módon az elégedett adó későbbben meg fog térülni.

Ez azonban még elméletben sem áll meg, mert az új házak versenyt támasztanak a régieknek, amiből kifolyólag a régi házak hasznosítási értéke és hozadéka leszáll, a mely körülmények azután a házadó eredményét is csökkentik. S mert a lakás szükséglet folytan folytonosan épülnek új házak, mondhatjuk, hogy amit az állam nyer a révén, elveszti a vámon.

A legnagyobb érv, amit a házadómentesség mellett fellehet hozni, az, hogy az államnak kötelessége a lakásinségen segíteni.

Tévednek azonban azok, kik azt hiszik, hogy a lakásinségen a házadómentességgel lehet segíteni. Ahol a lakás kereslet nagy, a kínálat pedig kicsiny s a tőkepénzesek még sem építkeznek, ott nem az adómentesség engedélyezésével, hanem az adó lezártásával lehet és kell segíteni, mert hiszen el nem képzelhetjük, hogy valamely helyen minden ház ujonnan épült legyen, azután pedig nem is igazságos, hogy a régi épületek tulajdonosai fizessék azt az adót, melyet az állam az új épületek tulajdonosainak engedélyez, mert ily módon a kisebb existenciák, — akik pedig kell, hogy az állam által nagyobb támogatásban részesüljenek — tönkre fognak menni.

Véleményem szerint tehát a házadómentességnek jogosultsága nincs, s a legtöbb állam, mint pl. Anglia, Franciaország, Belgium, Bajorország stb. nagyon helyesen nem is engedélyeznek házadómentességet. Pláne oly hosszú időre szóló mentesség, mint Magyarország és Ausztriában van, (10—20 év) egyetlen európai államban sem fordul elő, mert hiszen pl. Poroszország csak 2 évi, Hollandia pedig 2—6 évi adómentességet engedélyez.

Az ismertetett törvény 27. §-a szerint állandóan adómentesek:

1) a nyilvános isteni tisztelekre szánt épületek;

2) a királyi udvar palotái és lakházai;

3) az állami épületek, továbbá a közgazgatás céljaira szolgáló törvényhatósági és községi épületek, ha magán gazdasággal kapcsolatban nincsenek, továbbá a vámházak, községi és városi vásárcsarnokok, közvágóhidak, tüzoltólakantanyák, az állami, törvényhatósági és községi vízvezetéki, világítási és más közegészségi vagy közcélokra szolgáló épületek;

4) a tudományos akadémiák, muzeumok, közművelődési épületek, állami, törvényhatósági és községi színházak, egyetemek, nyilvános tanintézetek és iskolák, beleértve a nyilvános kisedovodákat és gyermek menedékházakat.

5. Az egyházi hatóságok, kereskedelmi, iparkamarák és ügyvédi kamarák és más egyéb törvényei szervezett, közfunkciókat teljesítő testületek hivatalos helyiségei.

6. A lelkészeknek és nyilvános iskolák tanítóinak, szolgaszemélyzetnek, sekrestyéseknek és harangozóknak természetbeni lakásai.

7. Katonai célokra és állandó katonai beszállásokra szolgáló épületek.

8. Gazdasági épületek és gazdasági cselédlakók, az erdő és mezőgazdasági és ipari munkásoknak bérfizetés nélkül átengedett munkáslakások.

9. A bányák, kohóművek, közraktárak, gyárak és a gyárakhoz hasonló ipartelepek területén az üzem céljaira szolgáló épületek, a lakásnak, nyitott helyiségnek és csak mellék helyiségeinek kivételével.

10. A vasutak és egyéb közlekedési vállalatok összes üzleti épületei, idézve a várótermeket, irodákat, szolgáló és altiszti személyzet tartózkodására kijelölt szobákat; házadó alá tartoznak azonban a magánvasutak és egyéb magán közlekedési vállalatoknál az épületeknek lakott részei, nyitott helyiségei és mindezeknek mellék helyiségei, valamint a lakott őrházak.

11. A fürdőkkel összefüggésben levő fürdőházak, raktárak, társalgó olvasótermek és a szolgaszemélyzetnek bérfizetés nélkül átengedett lakások.

12. Nyilvános kórházak és gyógyintézetek és nyilvános elmeorvosintézetek, iparvállalatok által fenntartott munkás-kórházak és munkás fürdők, továbbá a mentő-egyesület hivatalos helyiségei.

13. A szegénysorsu tanulók, árvák és szegények ellátására szánt épületek.

14. A Ferenc-rendiek, kapucinusok, minoriták, kármeliták, dominikusok, lazaristák, szerviták és irgalmas barátok, továbbá a Szt. Erzsébetről nevezett apácák és a szürke nénék kolostorai.

15. A fennálló törvények értelmében megalakult ármentesítő vízrendező és vízhasznosító társulatok, gát, zsilip és csatorna-öröknek lakásul szolgáló őrházak és melléképületek, a tisztai és gépkezelő lakások kivételével.

16. A turista menedékházak.

17. A halottasházak.

A 28. §. szerint azonban a felsorolt állandó adómentesség megszűnik, ha a fenti épületek a kérdéses célra kibéreltettek, vagy másoknak bérbeadtak, avagy más célokra használatnak.

Bérbeadás esetén is állandó adómentesek maradnak:

a) az állandó katona beszállás céljaira szolgáló épületek, ha nem szerződésileg biztosított bérösszegért, hanem az 1879. évi XXXVI. s az ezt részben módosító 1895. évi XXXIX. t.-c.-ben meghatározott megtérítések, vagy ezeknek megfelelő évi átalány mellett engedtetnek át;

b) az állami szállítási vállalatok tárházai;

c) a földbirtokkal együtt kibérelt gazdasági épületek és cselédlakók;

d) azon állami épületek, melyek már kormányhatóság alatt álló állami szervek hivatalos céljaira szolgálnak;

e) azon állami, törvényhatósági, városi és községi épületek, melyek a tisztviselőknek és alkalmazottaknak természetbeni lakásul szolgálnak azért, mert szabályrendeletileg lakbér megállapítva nincs. Végül az államvasutak alkalmazottainak természetben adott lakásai.

(Folytatása következik.)

Üzletemet építkezéseim miatt ideiglenesen a „Verseny-áruház” helyiségeibe helyeztem át. Ungár Lipót.

Szombati levél.*

Nagyvasut, kisvasut: Hogy miért dugták el annyira a most épülőfélben levő felvételi épületet? Ennek sok okát adják. De tény, hogy eddig el van dugva. És, hogy az épület város szépítészetési szempontból nem érvényesül, az is igaz, hogy az ígérethez képest (milliók építkezést ígértek) nagyon kicsi. — Vannak kik azt állítják, hogy olyan kisszabásu, miszerint abba a Gusztika viccei sem férnek el. — Ezt nem hiszem, mert ha földszint és emeleten nem férnek, ott a két torony. — Az ígért fel és lejárók is elmaradnak! Hát erre van még idő. — Hisz még csak a század legeslegelején vagyunk.

Bizony városunkat nagyon emelte volna, ha a szép vasuti ut tengelyében épült volna egy diszes felvételi épület. De mint a hozzáértők mondják, az kivihető nem volt, ennek utját állta a teremelő. Hálás utódok mennyi kegyeletet tanusítanak!

Hogy annak mi állotta útját, hogy a felvételi épületet a mostani teheráru-raktárak helyébe építsék, hol több hely állott volna rendelkezésre, mint a mostani építkezés helyén, azt én nem tudhatom, nem értek sem az építkezéshez, sem a politikához. Kovács István törvényszéki elnök hatalmas érveket sorolt fel a városi közgyűlésen ezen terv mellett; érdek nélküli képvisleti tagok nem tartották kivihetőnek.

Vannak, kik azt állítják, hogy a népkerthez stilszerűen illeszkedő fából készült raktárakat nem lehetett onnan elhelyezni.

E rovatba szánt közleményeket esztörtökön délig fogadunk el. (Szerk.)

Az iskola idény alkalmára nagy választékban érkezett
fiú ingek, gallérok, harisnyák, férfi fehérneműk, nyakkendők, leány kötények olcsón árusítatnak

STERN SÁNDOR
úr és női divatáru üzletében
NYIREGYHÁZA, Pazonyi-utca 2. sz.

De az is lehet, hogy azért, mivel a népkert a város és nem magánosok telkei.

Szóval, mindegy van jól, ahogy azt az okosabbak csinálják; majd ha kifejlődik az egész, talán nagyon is fog tetszeni.

Hogy bérbe kellett adni a kisvasutat, sokaknak nem tetszik. De hát mit csináltak volna?

Hisz ehhez a vállalatához is csak az kell, a mi a háborúhoz; pénz, pénz, pénz! És mivel nincs és nem volt, hát annak a kezébe jut, akinek van. — A közönség érdekében így lesz jobb. A részvényes szempontjából itélve, így is, úgy is rossz.

De hát nem minden sikerül a magánembernek sem, akárhogy akarja is. Nagyobb vállalatok, nagy tőkével sem boldogulnak sokszor.

A bérbevevő tröszt boldogulni fog s boldogul a másik itteni vállalata is, a villanyvilágítási. — Hisz minden a vezetéstől függ, na meg a szerződéstől; a villanyvilágítási vállalatnak pld. jó szerződése van; ha a kisvasuti is olyan lesz, akkor se baj!

Villamosra alakítatik át ez esetben a kisvasut egy része; ez mögött szépíteni fogja városunk utcáit, mert most az utcák két szélét girbe-görbe száfák díszítik két sorban, ezután egy harmadik sor fog ezekhez szegődni, a vasut villamvezetéke. Épülni, szépülni fog a város.

Box, Chewreux, Bagaria és Vizmentes Hallina csizmák nagy választékban kaphatók:
Friedmann S. Sándor cipő üzletében, Városház-palota. Mérték után rendelt csizmák 24 óra alatt elkészítetnek.

A lövőpetrii dráma.

A hitvesgyilkossággal vádolt Róth Albert bűnügyében csütörtökön a hó 9-én vette kezdetét az esküdtbírói tárgyalás. A szenzációs bűnügy ezzel végső stációjához érkezett.

Nagy probléma előtt áll a tizenkét esküdt-bíró, ámbár látszólag feladatuk nem is áll egyébből, mint igennel vagy nemmel eldönteni vajjon a vádlott bűnös-e, vagy ártatlan?

Az a hatalmas anyag azonban, mely körül ez a két kérdés forog, az emberi érzések legkényesebb s így a legbonyolultabb részeit takarja. — Az egész ügyben semmi bizonyosság s így a kérdés nemcsak a laikust, de az emberi cselekedetek rugóit ismerő szakértő jogászokat is gondolkodóba ejti.

Nyiregyházán évek hosszú sora óta nem nyilvánult ekkora érdeklődés bűnügyi tárgyalás iránt.

A kir. törvényszék épülete előtt csoportok tárgyalják az ügy részleteit, a folyosók tömve vannak érdeklődőkkel s a vitakozás zaja csak akkor tompul el, mikor a szerencsétlen véget ért uriaszony hozzátartozói mély gyászban vonulnak be a bíróság épületébe, hogy számon kérjék Róth Alberttől, a férjtől, hogy mi volt hát tulajdonképpen néh. Róth Albertné, Weisz Irma halálának oka.

Magáról a tárgyalásról következőkben számolunk be:

Első nap.

Szeptember 9.

Pontban 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást Mráz János kir. törvényszéki bíró az esküdtbírók elnöke.

Szavazóbírók: Székely Sándor és Pataki Lajos kir. törvényszéki bírók. A vádat a kir. ügyészség vezetője Szikszay György kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. Fried Lajos a híres criminalista budapesti és dr. Földes Mór kisvárdai ügyvédek látják el, a vádlottak képviselőiben dr. Ehrenreich Lipót szatmári ügyvéd van jelen.

A tárgyalás megnyitása után az elnök elrendeli, hogy vezessék be a vádlottat.

Felcsillan a fegyveres ór szuronya s előtte a terembe lép egy közepmagas fekete zakóba öltözött uri kinézésű ember. Ez Róth Albert. Rosz benyomást megjelenése nem hagy s a bűnös ember typusát rajta hiába keresi a szemlélő. — A vizsgálati fogság erősen megviselte. Látszik rajta, hogy igen sok álmatlan éjszakája lehetett. A bíróság előtt tiszteletteljesen meghajol. Viselkedése egészben határozott, férfias, nyugodtan, értelmesen felel az elnök kérdéseire, a ki a prdts. szerint előírt formulák betartása után azonnal kihallgatáshoz fog.

A személyi viszonyai előtárása után kijelenti, hogy egy ízben büntetve volt testi épség elleni vétség miatt, a terhére rőt cselekményben magát bűnösnek nem érzi.

Előadja, hogy feleségével 1902. szeptember 23-án kelt egybe. Családi életük olyan volt mint más emberé. Feleségéhez vonzalom vezette, mivel az ő vagyona már akkor jóval felülhaladta a felesége hozományát. — Felesége kezdetől betegeskedett. Fehérflólyása volt. Ő gyógykezelte dr. Barta akkori körorvossal, majd midőn görcsökről panaszkodott felvitte Budapestre, a hol dr. Fleischmann tanárral vizsgálattatta meg, a ki diétát rendelt. Felesége tulkövér asszony volt 110—120 kg.-ot is nyomott. Olykor erősen hiszterikus, házsártos, de ő szerette és megszokta. Mindketten szerettek volna gyermeket, azonban az orvosok felesége baja miatt vágya teljesülését kizárták tartották. Felesége hozzátartozói nagy ritkán keresték fel, akkor is csak zavart hoztak s feleségét elidegeníteni iparkodtak tőle. — Közel 6 és fél évi együtt élésük alatt egyetlen egyszer sem hagyta el felesége önként. A legutolsó évben circa hat hétig volt szüleinél az asszony mivel ő Zemplénben egy nagy birtokot vett 273 ezer forintért s így ennek parcellázatása végett távol volt kénytelen lenni. Ez az üzlete szerencsés nem volt, mivel 49 ezer koronát ráfizetett. Vagyona ez idő szerint 80—100 ezer koronára teszi. A vagyoni transactiókat felesége kívánatára tette, mivel

ezen zempléni birtokvásárlásnál 100 ezer kor. vett fel két kisvárdai banktól s feleségével és édesanyjával 20—20 ezer korona erejéig zsirót kellett vállaltatni. A 40.000 koronára szóló korlátlan meghatalmazást azért vette feleségétől, mivel ezt a váltó aláírás roppant felizzgatta s ügyvédének tanácsa folytán csak így lehetett azt elkerülni. — Ezen meghatalmazást fel nem használta. Anyósától szintén vett egy zsirót 20.000 koronára. A váltót édesapjának helyezte letétbe, mivel elszámolásban volt. A stornirozott 100.000 koronáról szóló kölcsönös életbiztosítást vagyoni viszonyaival megegyezőnek állítja.

Az elnök 10 percnyi szünetet tartott, hogy áttérhessen a bűnügy tárgya a gyilkosság kérdésére.

Feleségem állandóan panaszkodott. Hol ezt, hol azt fájlalta. — A halálesetet megelőző pénteken oly rosszul volt, hogy dr. Radics orvosért küldöttem, aki gyógyszert rendelt. Hogy egy vagy két receptet irt, arra nem emlékszem. Feleségemet a hálóban vizsgálta meg. Én azalatt az előszobában voltam. — Hogy a gyógyszert mikor hozták meg nem tudom. Szombaton reggel 7 órakor keltünk. Én szokásom szerint szétnéztem a gazdaságban, majd midőn úgy háromnegyed óra után feleségem Kozma Julesával értem küldött, hogy reggelizni jöjjenek, felmentem a kastélyba. Feleségem akkor is panaszkodott bánatmai miatt. — Reggeli után, midőn feleségem látta, hogy templomba mehetnék, már, mivel feleségem igen vallásos volt és ekkor volt a zsidóknál ünnep előtti nagy-sombat kért, hogy menjek a templomba. Mint hogy nekem is szándékom volt és visszatértemkor szólottam is Katz Mózes komám-nak, hogy kis fiával az imádságom is hozassa el, mondottam feleségemnek, hogy azért a kis tiu érte jön, elbucsztam tőle és távoztam. Hogy az imádságot a kis fiúnak ki adta azt nem tudom.

Én a többi zsidó emberekkel együtt mentem haza. Ott a gangon a két cselédet együtt találtam. Nem szóltam hozzájuk, mert cselédeimmel soha sem állottam meg. Be-mentem a szobába, kerestem feleségemet. Nem találtam. Azt gondoltam, hogy visszafeküdt, a mit ha korábban keltünk, gyakran megtett. — A szoba el volt sötétítve. Kérdeztem „Imus alszol még?” Semmi telet. Felvontam a rolettát s a mint visszafordultam feleségem arcát pillantottam meg, Feleségem szöke, fehérbőrű asszony volt, — de ekkor különös halvány színe volt. Egy rémitő érzés fogott el, magamon kívül voltam. Költögetni kezdtem, Majd midőn nem mozdult, kiszaladtam orvosért küldtem.

Egy pillanat alatt az egész ház megtelt néppel. Engem elvezettek feleségem ágyától, mert zsidó ritus szerint ott lennem nem lehetett többé.

En a temetés iránt nem rendelkeztem, megkértem a tanítót, az intézett mindent. Feleségem hozzátartozói sem megérkezésükkor sőt ottlétük egész ideje alatt szót sem váltottak velem, megvetettek, mint egy utolsó kutyát. — Én azt sem tudom mi az a Carbolsav. Feleségem állandóan gyógyszereket szedett, irigálta magát, de én ez iránt soha nem érdeklődtem, mivel akkor végezte, mikor én otthon nem voltam. — A szobában a hol boldogult feleségem holtan feküdt carbolszagot nem éreztem, de feleségemnek betegségeből folyólag oly erős testszaga volt, hogy azt egészen elnyomhatta. — Én sem a temetés előtt, sem azután Radics doktorral nem értekeztem.

A főtárgyalási elnök ekkor a védelmi részre fordította a kihallgatást, de ekkor már a bizonyítás medrébe is beláttunk s szembeünt a vizsgálat eredménye, az nevezetesen, hogy gyilkosság avagy öngyilkosság állapítható meg ebben a titokzatos ügyben.

Kreiser Simon Nyiregyháza.

Nagyraktár vizmentes kerti ernyők-ből gyönyörű színekben.

Telefon 138.

Telefon 138.

Ajánlja dúsan felszerelt, kizárólagos szőnyegáru raktárát, ahol mindennemű szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleumok, gyökérszőnyegek, valódi besztercebányai gyapot-pokrócok a legolcsóbb árakban beszerezhetők. — Ugyanott egy teljesen jókarban levő **beteg-tolókcsi** jutányos árban eladó.

Róth Albert az öngyilkosságot nem tartja kizártnak. Felesége igen sokat szenvedett betegsége miatt. Igen sokszor volt elkéservedve s többször hangoztatta, hogy elemésztí magát. — Hogy hozzá pár sor írást nem hagyott, azt annak tulajdonítja, hogy vallásos zsidó nő volt, aki szombaton nem írt soha.

Ez a kihallgatás 2 óra időt vett igénybe, s Róth fáradtan, teljesen összetörve ült le a vádlottak padjára.

„Reám nevetett a temetés után.”

Az első tanu özv. Weisz Mózesné az elhunyt édes anyja. — 70 év körüli tisztas matrona. Midőn az elnök széklet hozat s megengedi, hogy ülve tehessen vallomást, elerzékenyül s zokogva jelenti ki, hogy vallomására esküt tenni kész.

Leányom szerelemből ment Róth Alberthez. — Róthot is az vezette hozzá, legalább én úgy vettem észre. Házasságuk azonban nem volt boldog. Mindjárt az első héten kifogásolta vőm családja, hogy leányom kelengyéje nem elég diszes. Én 8000 frt. készpénzt és 4000 frt. értékű kelengyét adtam leányomnak — férjem már nem élt az egybekeléskor. — Róth mindjárt durván bánt leányommal. Tettleg is bántalmazta, a mosdó szervizt hozzávágtá, sőt fiam Földvári Farkas jelenlétében egy izben fegyvert is fogott rá. Kérletem leányom, hogy váljon el tőle. Róth azonban nem akarta a hozományát visszaadni, sem válni nem akart. — A házassági szerződést mint a leány születésétől szokásosát annak idején, mi forciroztuk. — Leányomnak baja soha sem volt. Nálam orvosra soha sem volt szükség. Mikor leányom a türethetetlen bánásmód miatt haza hoztuk, Semmit nem fájlalt és nem használt gyógyszert soha. — A gyilkosságot megelőzőleg néhány héttel vőm Barány Sámuel békítette ki leányomat a vádlottal Kisvárdán. mivel ez hűséggel ragaszkodott ezek után is hozzá, végtelenül szégyelto ezt a csuf-ságot és a hozományát semmi szín alatt nem akarta nála hagyni.

Roth Albert egy 20,000 koronás zsirora is kényszerített.

A múlt évben beállított hozzám leányommal egy pénteki napon, — a hónapra már nem emlékszem — hozott halat, aprómarhát, szóval olyan dolgokat, melyek a figyelmességnek jelei. Engem meglepett ez a látogatás, melyben azelőtt, sem azután nem részesültem, azonban azt gondolva, hogy mégis meggondolta magát, a legnagyobb örömmel fogadtam s izentem gyermekeimnek, hogy itt van Roth a feleségével. Egész ünnepet rendeztünk a tiszteletére. Reggelre azonban kipattant a rugó — illetve a zsiró kérdés, s mivel leányom nem mert nekem előadni Rothnak felszólításaira sem ezt a kérését, dühbe jött s midőn ezen fellépése folytán megtagadtam az aláírást, reproducálhatatlan kifejezésekkel illetett leányommal s azt mondta, hogy csináljak vele amit akarok, ő magával-öt haza nem viszi.

Leányom, Kroo Hugoné nevű leányommal kért, hogy hozzam meg ezt az áldozatot. Ezzel helyre hozom a családi békét. Róth is esküdzött, hogy oly boldogan fog felesé-

gével élni, mint ember még soha. Anyja voltam gyermekemnek, aláírtam a váltót s a köszönet az volt, hogy midőn Roth felszálolt a hazautazásra kézen állt kocsira, kivette a váltót asszal s kijelentéssel, hogy „ezzel tönkre teszem a Weisz családot, hogy ne hencegessen olyan nagyon.”

Petriben tudtam meg, a szerencsétlenségét mivel fiam Földvári Farkas nem közölte velem a valót, csak azt, hogy Irma nagyon beteg s mennünk kell hozzá.

A temetéstől visszajövet vőmmel Barány Sámuellel jöttem egy kocsin. Roth mellettünk hajtott el s midőn kocsija elhaladt, visszafordult és gunyosan szemembe nevetett. — Leányomat Roth Albert gyilkolta meg.

Ezen őszinto vallomás szemmel láthatólag mély nyomot hagyott az esküdtekben is.

* * *

„Engem nézzen végig a kir. Ügyész ur!”

Földvári Farkas a vagyoni viszonyokra vonatkozólag tett jelentős tanuvallomást. — Émerte Roth anyagi viszonyait a házasság előtt és azután is. Szerinte a Roth vagyona a házasság előtt 8—10 ezer forintra volt tehető. Rothot durva, neveletlen, kapzsi embernek állítja, utálta az asszonyt s ebből vezeti le a gyilkosság indító okát. Előadja, hogy egyizben ő előtte fogott töltött fegyvert Roth az elhunyt asszonyra, ő vette el tőle azt, s csak testvére könyörgése folytán nem törte szét rajta. Utolsó kifejezésekkel illetve Roth a feleségét, melyet ő mint testvér tűrni volt kénytelen, mivel az hűségesen ragaszkodott hozzá. Az örökösödési szerződés létrejötte után, ő volt az, aki értesült Roth azon kijelentéséről, hogy úgy áll most a felesége, mint madár az ágon. A temetésen ott volt. Ő ott Roth előtt kimondta, hogy „megölted, megmérgezted a testvéremet. Sürgőnyt ő nem kapott senkitől. A gyász-esetről Barány nevű sógora értesítette. Ő követelte a hulla felboncoltatását. De testvérei csitították. Majd megjött dr. Radics orvos, aki becsületére, diplomájára, mindeneré kijelentette, hogy Roth ártatlan s hogy az asszony szívelzsírosodásban halt el. Ez hatott. Dr. Radics ez a kijelentése mindnyájukat meggyőzte.

De a gyanutól nem tudott megszabadulni s a feljelentést harmadnapra megtette. Földvári Farkas, robusztos, magas, válias ember. Egészséges, javakorbéli férfi. Midőn a kir. ügyész elhunyt testvére alakja és egészsége iránt kérdezi, kijelenti, hogy az elhunytnek még a feje sem fájt soha, beteg soha nem volt, ami pedig az alakját illeti — ekkor kiegyenesedik — „nézzen végig engem a kir. ügyész ur, mind a testvérek ilyenek vagyunk.”

Dr. Fried Lajos a Róth vagyoni viszonya iránt kezdi kérdezni, mivel megállapíttatni kívánja vele azon vagyont, mely vádlottnak házassága előtt volt. Földváry ekkor zavarba jön, a tényleges vagyonba behozza a hozományt, zavarát fokozza, hogy kiigazíttatni nem engedi magát s nem kis derűtséget kellett, midőn ezek után felállott dr. Fried s az ő éles humorával kijelenti, hogy feladja ezt

a kérdé t, mert nem tudják egymást megérteni a tanu urral.

A legény ember.

Weisz Sámuel a következő tanu. Ő későn értesült testvére haláláról, úgy, hogy az elhantolás után este érkezett meg. Róth nem ült a felesége után — a zsidó ritus ellenére — hanem fel-alá járkált s midőn ő a szobához ért, éppen ispánjának adta ki a másnapra szóló rendeleteit. — Csak apja figyelmeztetése után, hogy ezt tenni nem illik, ült le. — Ő mély fájdalomában mellé ült s megkérdezte, hogy mi volt szerencsétlen testvére hirtelen halálának oka. Róth így felelt: „Szombaton korán keltünk, én kimentem szétnézni, majd reggelihez Irmus haza hivatott. Panaszkodott, hogy rosszul érzí magát. Én azt mondtam neki, hogy vedd be fiam az orvosságot. Pohár vizet, cukrot hozattam. Én adtam be az orvosságot. Majd ő bement a szobába s vissza feküdt. Én bespaleteltem s meghagytam a cselédeknek, ne zavarják. Elmentem a templomba. Hazajöttem után bementem a hálóba s szólítottam alszol-e? Semmi felelet. Én oda rohantam az ágyhoz. Atöleltem. Ugy érzem, hogy ő is átölelt s ott az én karjaimban halt el. Most tudunk volna boldogan élni és most ragadta el tőlem a kérlelhetetlen halál.”

Ezek után sírni kezdett Róth. De a tanu észrevette, hogy ez csak színészkedés, mert vádlott boldogtalan házasiéletet élt. Ő neki a hirtelen halál, a boldogtalan házasiélet és Róth kapzsiságából az a meggyőződése, hogy feleségét Róth méreggel tette el utjából.

Ő nem birt fájdalomával, nem is tartották vissza, megszegte a ritust — mert zsidóknál ott kell a gyászhetet letölteni, ahol először leült — s eltávozott.

A tanu a házasiélet legintimebb részleteit is feltárja, előad általa tapasztalt eseteket, melyek Róth durvaságát, gyöngédtelenségét igazolják. Ő volt az összes testvérek között a legtöbbször Róth házában, neki volt alkalma és módja azokról meggyőződni. Testvére példás asszony volt s ha Róth csak ezredrésnyi szeretettel vonzódt volna hozzá, mint az táplált férje irányában, a legboldogabb életet élhették volna.

Tanut terhelő vallomása után az elnök szembesíti. Róth valótlannak állítja a tanu vallomását. Az igaz — ugymond — hogy ez a sógorom volt legtöbbször nállam, de annak is megvolt a maga oka. Akkor szolgált nállam Dávid Hermina. Ezzel a tanu szemé közzé nézett. Ez lángvörössé válik. A nyíl jól talált. Az elnök megkérdi vádlottól, hogy „talán legény ember volt akkor a tanu“, mire ez — anélkül, hogy egy arcizma is változnék — ráfeleli: „legény ember ő még ma is nagyságos Uram.”

A harsogó kacagást elfojtani nem lehetett, az elnök 5 perces szünetet tart, de már akkor külfömben is elviselhetetlen hőség uralkodott a tárgyaló teremben.

„Semmiségi panaszt jelentek.”

Weisz Sándor tanu vallomása nem hozott újat. Ez is durva bánásmódot igazol. Meggyőződése még a temetés előtt is az volt, hogy testvére nem természetes halállal mult ki. Őt is dr. Radics beszélte le a boncoltatásról. Látta a hullát, de égési sebet nem észlelhetett rajta, mert el volt borítva

Sérvbajosok ne mulasszák el a legújabb szabadalmaztt

Blumberg-féle

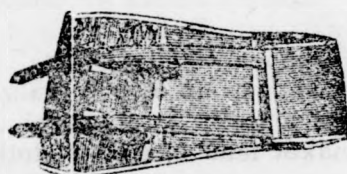
SÉRV-ZÁRÓ

beszerzését, mely új találmány minden edigi sérvkötőt felülmul, 16 koronától feljebb.

Lágyéksérvkötők 6 K-tól feljebb a legfinomabbig.

Haskötők Kézmárszky tanár szerint minden árban.

Havikötések 2 koronától feljebb.

Suspensorok 56 fill.-től feljebb.

Betegápolási cikkek eredeti gyári árban szállít

Óvszerek tucatja 2 koronától feljebb a lehető legfinomabbig.

Irrigatorok 2 K 40 fill. feljebb

Görccsérharisnyák értágulás ellen 3 K 60 fillértől feljebb. Ujdonság!!! Varrás nélküli gummi harisnya!!!

BLUMBERG JÓZSEF

orthop. kötszerész Nyiregyháza. Telefon szám 96.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migrént és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. **Ara 1-20** Kapható minden gyógyszerészek által ajánlva. — Készült; **Beretvás Tamás** gyógyszerész Kispesten. 3 dobozzal ingyen postai szállítás.

száj és ajak, a felkötés folytán. Lényeges jogkérdés merült fel ezen vallomásánál, a sértettek képviselője ugyanis a Róth vagyoni viszonya iránt kérdést intézett. Dr. Fried ezt a kérdéses jogot kifogásolja a perrendtartás alapján és kéri az elnököt, hogy a magánfelek képviselőjének kérdést intézni egyáltalán ne engedjen. Dr. Ehrenreich az anyagi igazság érdekében kéri a bíróságot a kérdések korlátlan feltehetőségének engedésére. A kir. ügyész kiegészítő jogkör megengedhetőnek tartja a sértettek képviselőjének a magánjogi igény kérdésében s a bíróság ezt az álláspontot foglalja el. A hozott végzés ellen dr. Fried védő a Bp. 384. §-ának 11. pontja alapján semmisségi panaszt jelentett be.

Második nap.

— Szeptember 10. —

Ez a nap volt a bűnügy nagypénteké. Az a tanu — Dávid Hermina — ki felszínre vetette a mérgezést, kinek szava után mozgásba jött az igazságügyi szervezet, ekkor hallgattatott ki. Vele együtt a másik két cseléd lány, Pajka Borcsa és Kozma Julcsa, kiket a vádtanács határozata a vádlottak padjáról a tanuk sorába helyezett, hogy vallomásukkal szolgálhassanak a védelem javára.

„Ellenőrző orvosszakértőt kérek.”

Elnöki bejelentéssel vette kezdetét a mai nap, mert a védelem ellenőrző orvosszakértő alkalmaztatását kérte. A bíróság tudomásul veszi a kérelmet és ma már a védők között láttuk Minich Károly budapesti orvostanárt, a kiből az orvosszakértőink nem lekicsinyelendő rivalist találnak. Önkéntelenül felpattan előttünk az 1907. évi szegedi eset, midőn az orvosszakértők tévedése miatt az esküdtbíró által 12 évi fegyházra ítélt szerencsétlen Mezei ártatlanságát éppen ez az országos híru tudósunk derítette ki.

A Kroo Hugó érdektelen vallomása után egy feltűnő szép asszony következett a tanuk sorában Kroo Hugóné, az elhunyt édes testvérnénje.

„Mert gyűlölöm”

Előadja a tanu, hogy benne már akkor fogamzott meg a gyanu, mikor a temetésre ment. Ő volt az aki a temetés napján vádlott előtt kijelentette, hogy megmérgezte a testvérét. Kijelentése süket fülekre talált. — Ő volt, aki Kozma Julcsától a belső cselédétől követelte a poharat és orvosságos üveget, de ez válasz nélkül kifordult a szobából.

Számos jelenetet ad elő, melyek Roth durvaságát igazolják s melyek bizonyítják, hogy Rothban a gavallériának utolsó szikrája sem volt meg soha. Ő térden állva, sirva könyörgött, a vádlottnak, hogy kiméletesen bánjon nevével, aminek az lett a következménye, hogy Roth utcaszélte beszélte, hogy a büszke testvér előtte mennyire megalázta magát. Ő nála lehet a felesége, de vele élni nem fog soha.

Vallomását a rendkívül intelligens gondolkozású uriaszony azzal végezte „Gyűlölöm ezt az embert, mert meggyilkolta a testvéremet.”

„Ezt tudom, erre esküszöm!”

Bárány Sámuel következik. Kisvárdán a halálesetet megelőzőleg circa 4 héttel ő békítette ki vádlottat feleségével. Ő csitította a testvéreket, mert nem hitte, hogy vádlott ennyire vetemedjék. Vádlottat gazembernek

tartotta mindig, mert az feleségével ugyyszólván első perctől fogva durván bánt, rongyosan járatta az asszonyt, aki pedig végtelen hűséggel ragaszkodott hozzá. Sógorával e miatt nem is érintkezett, az ügyökbe ez egyszerűen avatkozott be személyesen, mert Rothné sirva kérte, hogy beszéljen férjével, mert ő még tud rá hatni. Neki megcsélt a szíve a szegény asszonyon, interveniálása sikerrel is járt s hazavitték Rothhoz az asszonyt.

Számos terhelő adatot hoz fel Roth durvaságának vázolására, amelyek nagy horderevvel nehezednek vádlott terhére s rendkívül érdekes vallomása erőt nyert midőn kijelenti: „ezt tudom, esküszöm erre.”

A Bárány Samuné és Weisz Sándorné vallomása nem bír jelentőséggel.

Pajka Borcsa — Kozma Julcsa.

A jelen ügy főszereplői. Két falusi szolgáló lány. Pajka Borcsa 17, Kozma Julcsa 20 éves. Arcvonásuk egészen közönséges. Pajka élénk temperamentumu, a másik zárkózottabb. Tényleg személyük és vallomásuk egyrészt az érdeklődés, más irányban a bűnügy sarkpontja. — Érzik is ezt a nagy szerepüket. Pajka az egész kihallgatás alatt per Rothnak címezi kenyéradó gazdáját, Kozma illedelmesebb, — ő ellenben boldogult asszonváról nyilatkozik egészen bántó tónusban. De lássuk a vallomásukat.

„Szeplőtlen, tiszta vallomások.”

Pajka Borcsát hallgatja ki előbb az elnök. Dávid Herminával nem érintkezett, vele haragban van és volt. Szgál Jolán ismeri, de ő vele nem beszélt az eset óta. Asszonya állandóan beteg volt. Ő 6 éve járt a házhoz, de csak a legutolsó hónapban szolgálta. Természete hirtelen változó. minden különösebb indok nélkül. Gazdája szerette az asszonyt, hol jól, hol rosszabbul éltek. A haláleset napján ő ment felhívni reggelihez a vádlottat. Ura reggeli után a templomba ment, az imádságért a Katz fia jött fel, a cselédek azt nem vitték soha. — Mikor Roth a templomból haza jött, ő Julcsával a gangon sirt. Kérdezte Roth: „mi baj lányok”, ők azt felelték: „meghalt a nagysága.” Roth berohant a hálószobába borzasztóan ordított, majd revorverre után szaladt, hogy föbelővi magát, de a kredene mellett összerogyott és elájult. — Azt, hogy a szobában carbol szag lett volna, tagadja. — A poharat és kanalat ő nem vitte ki. Hogy hová lett nem tudja. Mihelyt Roth haza jött, teie lett a lakás néppel. Ő eszénél nem volt. A temetés alkalmával a boldogult hozzátartozói sem a poharat, sem az orvosságos üveget nem keresték s tőle azt nem kérték.

A kir. ügyész annak dacára, hogy a vallomás ellentétben áll a vizsgálat során kivett vallomással, arra tekintettel, hogy a vallomás mérlegelése az ítélőbíró feladata, indítványozza a tanu megesketését.

Dr. Fried védő szintén kívánja a megesketést. Azonban az ügyészi indokolást nem acceptálja. Ha van eddig — ugymond — tisztelt esküdt bíró urak szeplőtlen tiszta vallomás, ugy ez az.

Kozma Julcsa ugyanigy vallott. A kir. ügyész erre is fentartja indokait s ebben az értelemben indítványozza a megesketését. A védelem az előbbi vallomásra felhozott érvei alapján járul hozzá a megesketéshez. Mindkét tanu megesketett.

„Eskü alatt” kell vallani.

Dávid Hermina 24 éves zsidó leány. Szakácsné. — Korántsem érdekes arcvonással. Az ő vallomása alapján indult az ügy, azonban akkori vallomása a maitól lényegesen eltér. Ő neki Pajka Borcsa mondta el az esetet. „Az asszonya pénteken rosszul volt. Orvosságot hoztak. Szombaton reggel szintén panaszkodott Roth adta át a pohár orvosságot. — Az asszony jajgatni kezdett „mit adtál be Berci jaj a gyomrom, elégek” majd nemsokára Roth kijött a szobából, meghagyta nekik ne zavarják az asszonyt, had fekdűdjék. Ők mondták Rothnak, hogy nem ricinus volt az, hanem carbol, mert érezték a szagát. De Roth reprodukálhatatlan szavak kíséretében rájuk förmedt, hogy semmi közük hozzá.”

Dávid Hermina ezen hallottakat elmondotta özv. Weisz Mózsnénak és családjának és azt is, hogy Ganczfried Sámuelné születésű előtte azon kijelentést tette a halál eset után, hogy „ő nagyon sokat tudna mondani, de nagy az ökör nyelve s nem szabad beszélni.”

A védő ellenzi a tanu megesketését, mert a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Roth befogta az asszony orrát s ugy töltötte be a pohár tartalmát. Ez pedig lényeges ellentét. Dávid Hermina a mostani vallomását tartja fenn s a bíróság a kir. ügyész indítványára elrendeli a megesketését.

Harmadik nap.

— Szeptember 11. —

„Őh az a nyelv, az a nyelv.”

Ganczfried Sámuelné születésű az első tanu. Ő kezelte Rothnét. Később ez maga irrigálta magát. A használatot ő mutatta meg Rothnénak. Bejártos volt a házhoz, a haláleset napján is ott volt. Dörzsölte, élesztgette az asszonyt, eredmény nélkül. Orvosságos skatulyát látott ott, de carbolsavat nem látott rajta. Azt nem is mondta senkinek. Ő timsós vízzel kezelte az asszonyt, de ez később egy megyszínű gyógyszert használt, melyet egy pesti orvos rendelt. Ennek a szernek olyan volt a szaga, mint a carbolnak. — Tagadja, hogy Batta Istvánné tanítónénak mondotta volna, hogy ő látott carbolsavat az ágyon és a skatulyán és azt, hogy ő látta volna, midőn Roth a poharat az orvossággal kivitte.

Ganczfried Abrahám.

Ott voltam anyámmal a haláleset alkalmával Rothnéknél. Carbolszagot nem éreztem a szobában. Valótlan, hogy én Batta István tanítónak bármit is mondtam volna. Az haragosa Rothnak, mert 84 frt. kártérítésre perelte és azt megfizetni kellett. Ki is jelentette Batta vádlott elfogatása után, hogy most jött el az alkalomja „leszámolásra. Balla Józsefné és Szgál Jolán vallomása sullyal nem bír. Ez utóbbi tagadja, hogy ez ügyről bárkivel is beszélt volna.

A következő tanu Katz Mózes. Velőment Roth a templomba. Szomszédja Rothnak. Jó viszonyban volt vele. Közben is járt egyszer midőn az asszony hazament. Roth szerette a feleségét. Uriasan járatta. Az asszony beteges volt. Neki is panaszkodott. Roth járt minden ünnepen a templomba. Az imádságot vagy tanu, vagy az ispán fiával vitette maga után. Roth megjelenése a templomban nem keltett megütközést e haláleset napján, mivel

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Dezényi, Schlotzmann és Társa cégénél Budapest, IX., ÜRSI-ÚT 21. szám.

többször járt a templomba. és akkor nagy szombat volt. Tanu együtt ment haza a templomból vádlottal s annak háza előtt váltak el. Alig hogy haza ért hozták a gyászirt. Ő feleségével ment vissza a halottas házhoz, de be nem ment, mert ő a papi (cohen) osztályhoz tartozik. A rokonokat ő értesítette. A sürgönyöket és levelet a tanító irta. Arra a kérdésre, hogy „kijelentette-e temetés napján a rokonok előtt — midőn a gyilkosság vádjával illeték vádlottat — hogy „ha én Roth Albert volnék, én kivánnám a boncolást” tanu azt feleli, hogy „nem emlékszik”. Szembesítés után azonban azt lehetségesnek tartja.

Katz Hermann következik a tanuk sorában aki arra tesz vallomást, hogy neki Rothné adta át az imádságot a kérdéses szombati napon.

„Nem emlékszem”

Nagy Kálmán ref. lelkész a vizsgálóbíró előtt terhelenen vallott Róth ellen. Az elnök kérdéseire felelni nem tud. Minden kérdésre az a felelete, hogy „nem emlékszik”. Szeme elé teszi korábbi vallomását, mire elhalványul, majd a padhoz siet és leül. Az elnök azt hívén, hogy csak elfáradt a tanu, folytatni akarja a kihallgatást, de ez eszméletét veszti és lefordul a székről. Dr. Dohnál törvényszéki orvos téríti magához a lelkészt s kivezetik. Az elnök berendeli a következő tanut Batta István tanitót.

„Megáll az eszem, tanító ur!”

Batta tanító egészen meg van lepve. Az elnök kérdéseire zavartan felel. Vallomása ellentétben van korábbi vallomásával. Majd midőn egész értelmetlen feleletet ad, rá szól az elnök, hogy „megáll az eszem tanító ur,” láthatólag összeszedi magát s szemébe mondja Ganczfried Ábrahámnak, hogy ő mondotta neki azt, hogy karbolsavat látott a skatulyán és az anyja is. A szembesítés sikertelen. — Mindkettő megmarad állításánál.

Még Batta tanító neje volt kihallgatva. Ez Ganczfriedné szemébe mondja, hogy ő mondotta házában „A skatulyán is láttam carbolsavat, láttam midőn Roth kivitte a poharat az orvoságos üveggel, — Carbolszagú volt a szoba. — Ganczfriedné tagad. — Battáék tagadják, hogy vádlottal haragban volnának.

Ítélet jövő csütörtökre várható.

Séta a városban.

— Egy fodrászegény keservei. — A Kossuth-utcai gyalogjáró keservei. — A Városház-téri park keservei. — Keservek minden vonalon.

Egy helybeli fodrászegény keserves hangu levélben kér arra, hogy e rovatban tegyem szóvá az ő és kollégái baját, hátha a nyomtatott betűnek nagyobb hatása lesz a munkaadókra, mint sokszor hiába, szemtől-szembe elmondott panaszuk. A levélíró elpanaszolja, hogy az ő egész életük csak munka és alvás. Reggel hat órakor az üzletben kell lenniök és este 9 óráig nem is szabadulnak onnan. Akkor pedig mindjárt le kell feküdniök, hogy erőt gyűjtsenek a reggel hat órakor kezdődő munkához. Ebédjüket az üzletbe hozzák és ha éppen evés közben vendég jön, félbe kell hagyniök az evést és csak azután törölgethetik ki a tányérra fagyott zsirfélét. Az étkezést és lakást fizetés gyanánt kapják s így be kell érniök azzal, amit kapnak. Kétségben alig kapnak 20 koronát, amit a nagyon gyéren jelentkező borraválók sem egészítenek ki annyira, hogy abból öltözködni és szórakozni is lehessen. A nagylelkű munkaadó esen úgy segít, hogy szórakozásra egyáltalán nem is ad időt, mivel kora reggeltől késő estig az egész nap munkaidő. Kimenőjük csak vasárnap délután van, máskor szó sincs róla, hogy szabad levegőhöz jussanak, vagy hogy társaságban is megforduljanak. Ugy élnek át az ifjúságukat, mintha rabságra és kényszermunkára volnának kárhoztatva s nincs is reményük arra,

hogy mesterségükből annyit szerezzenek, hogy önnállósítsák magukat. Ha valami véletlen közbe nem jön, mint pl. öröklés, jó házasság vagy főnyeremény, örök életükre ilyen sorsban tengődő rabszolgák maradnak.

Hát bizony ezek szomorú dolgok és részvétre idítják a legridegebb emberi szívüket is, csak a munkaadók szívét nem. A bajt azonban másként nem lehet orvosolni, mint szervezkedéssel. Tömörüljenek egy szervezetté s együttes erővel küzdjenek emberi jogaikért. A közönség nem kívánja tőlük, hogy mindennap 15 órán keresztül talpon legyenek. Beszélhetna a dologba a városi hatóság is, szabályrendelettel jelölve meg az üzletek nyitó- és záróóráit. A munkaadók semmit sem veszítenének azzal, ha reggel későbbben nyitnának és este korábban zárnának, mert a közönség szívesen alkalmazkodik az új rendhez. Ahogyan most élnek ezek a szegény fiúk, az bizony nem emberi élet, de még baromi sem, mert a barmoknak is többe a pihenőjük.

*

A Kossuth-utcának régi szépség hibája volt botrányos kövezésű gyalogjárója. Idomtalan dirib-darab kövekből volt összetakolva és csak bugdácsolva lehetett rajta végigmenni. Mindenki fellélekzett, mikor számszámokkal munkások jelentek meg a Kossuth-utcán és felszedték az életveszélyes gyalogjárót. Azt hittük, hogy most aztán rendez, a nagyforgalmu utcához méltó gyalogjárót fognak építeni. Annál nagyobb volt a csalódás, mikor azt láttuk, hogy a szemétre való felszedett kődarabokat megint csak visszarakták régi helyökre. ahelyett, hogy kocka kövekkel építették volna ki a gyalogjárót. Most már aztán várhatunk ismét 10 vagy 15 esztendőig, amíg eszükbe jut az illetékeseknek, hogy medint kellene valamit lendíteni a régi állapotban.

*

Hát a Városház-tér parkirozására vajjon mikor kerül a sor? Régi nóta ez, ígéretik is már ki tudja mióta, de nem hallani semmit, hogy odabenn foglalkoznának vele. Mennyire megváltozna a város képe, ha a város közepe valóban városias szint nyerne. A jelen körülmények között építkezni sincs kedvük az embereknek ezen a részen, mert sokien kívánczik a legnagyobb porfészekbe. Ez a tér csaknem kiabál már, hogy vegyék körül széles aszfalt gyalogjáróval, belső részét pedig alakítsák át díszes parkká. Pénzbe kerül, az igaz, még pedig elég szép sumába, de ami elvész a réven, bőven megtérül a vámon. Az a kis park egészen meg fogja változtatni városunk képét, sokkal szebb, barátságosabb, vonzóbb lesz, míg ez a mai Városház-tér a sahara elriasztó sivárságával hat.

HIREK.

Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő f. hó 9-én csütörtökön tette meg a közg. bizottság ülésén a megye tanügyi állapotáról szokásos havi jelentését. Ez a hivatalos jelentés mult heti vezércikkünket, melyet a megye rohamosan fejlődő tanügyéről irtunk, minden részében igazolja, sőt annál is többet mond. Beszámol a nyiregyházi iskolák fejlesztéséről, a tanerők szaporításáról, a megyében új községi iskolák megnyitásáról, nyugdíjazásokról, tanítói kitérítéséről és egy érdekes miniszteri döntésről. Ez utóbbi lényege az, hogy az uradalmi iskolák magániskoláknak tekintendők s így javadalmazási szempontból ezekre nem vonatkozik az 1907. évi XXVII. t.-c. — Új községi iskolák nyílnak meg Keneslőn, Nagybakán, a nagyvársányi Ezredes-tanyán. Iskolaépítések folyamatban vannak Kékcseán (rk.), Nyirbaktán (gk.), Berkessen, Bujon, Prügyön, Révaranyoson, Székelyen (ref.) A nyirboghányi és nyirgyulaji községi ovodák is a közeljövőben megújulnak. — Viss község ref. egyháza kéri az iskola államosítását. — Nyugdíjaztattak Kurucz Péter balkányi és Kutassy

József dombrádi ref. tanítók. Smiczor Ágoston nyiregyházi ág. ev. tanítót, amint mult számunkban már megirtuk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanügy terén szerzett kiváló érdemei elismerésül évi 200 kor. személyi pótlékban részesítette. Szó van még a jelentésben a kisvárdai tornacsarnok létesítéséről és a nyirbátori magán polgári leányiskola engedélyezéséről. — A földmívelésügyi miniszter folytatlagosan engedélyezi a népkönyvtárakat. Nyirtass község dr. Wilt György kir. tanfelügyelőnek köszönetét tolmácsolta a népkönyvtár kieszközléseért.

Személyi hírek. Boér Jenő nyiregyházi törvényszéki joggyakornok Zentára jegyzővé, — Benedek Sámuel nagykallói lakos városunkba törvényszéki irnokká, — Raczkó András pedig ugyanoda hivatal szolgárává nevezetett. — Mitternacht Béla és Miklós itteni lakosok nevüket Váradira magyarosították.

Eljegyzés. Kellner Jenő helybeli lakos nagybérli kedves leányát Mariskát eljegyezte Reiner Róbert a Reiner Gáspár és fiai cég belfagya Párkány. — Minden külön értesítés nélkül.

Leszurt ember. A pálinka ivásnak sok ember adta már meg árát. Hétfőn Mokanszky Pál királytelki lakos szintén berugott és ilyen állapotban a vasuti állomáson őt rendőrségi Varga esendő fegyverét megragadta. A csendőrszuronyát kikapta miközben megsértette vele támadója kezefejét. Az ittas ember ezen felbőszült és torkon akarta ragadni a csendőrt, aki ennek következtében átszurta támadójának a nyakát. A döfés azonban nem veszélyes, mert nemesebb részeket nem ért. A vizsgálat folyik.

Az uszodáról. A téves hír eloszlátása céljából hozzuk, hogy az uszoda nap-nap mellett nyitva van, amire a mostanában uralkoló 28—30 fokos hőségben szükség is van. A közönség látogatása biztosítja annak az intézménynek a hideg őszi való nyitva tarthatását.

A kiállítás tervrajza elkészült és a sikerült munka a gazdasági egyesület titkári hivatalában tekinthető meg.

Nem sikerült a vásár. A hétfői országos vásárkor és az előző nap olyan hideg eső esett, hogy felhajtás alig volt, a ládákat ki sem bontották és a felhajtott jószágokkal már a délelőtti órákban eltávoztak. Többen megfigyelték, hogy hópolyhek is szállingóztak. Az azonban időjárásra következtetni lehet abból is, hogy öt darab ló a vásártéren elhullott.

Elcsipett betörő. Mult hó 15-én Malecski László és Pasztercsik Elek kisteleki bokori kamaráját 3 ember feltörté, de a lopást Csipke János észrevette. A tanut tettesek ősezerverték, akiknek egyikát Major József személyében most letartóztatták.

Necrológ. Általános részvétet keltett azon gyászirt, hogy Korányi Imre helybeli gyógyszerész mult csütörtökön 78 éves korában megszűnt élni. Korányi régen betegeskedett, de szívós természete sokáig ellenállt a kimúlás hatalmának. Nemcsak előkelő családja gyászolja a legjobb hitvest, a szerető apít, a kedves rokont, hanem azon város egész közönsége, melynek felvirágzását folyton a szívében viselte. Egy ilyen tevékeny férfi elveszte igazi csapás, pótolhatlan veszteség. A tegnap végbement temetésénél megnyilvánult általános részvétel maradandó emléket jelenti áldásos életének és sokoldalú tevékenységének. Legyen emléke áldott és vigasztalja szeretetteinek fájdalmát az a tudat, hogy sirja fölé közhasznú munkásságának elismerése állít legmaradandóbb emléket.

Három-négy szobából álló lakosztályt keresek a szükséges melléképületekkel. Címem a kiadóban.

Megkerült lopott ló. Megirtuk, hogy Friedman Sámuelné lovát éjjel ismeretlen tettes taligába fogta a keskeny-utcán és elhajtott vele. A taligát most Miskolcon, a lovat pedig Sajószentpéteren meglették. A tettesről csak annyit sikerült még megtudni, hogy Jánosnak hívják és így a Jánosokat most országosan körözik.

Diszkótésben kaphatók a Fidibusz eddig megjelent 1905—6., 1907. és 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért. Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidibusz

kiadóhivatalában Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Fidibusz! A legkitünőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K., félévre 3 K., negyedévre 1 K. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk-Szilárd-utca 9.

Elcsúszott templomrabló. Emlékezetébe van még közönségünknek, hogy a helybeli ág. ev. templomban m. hó 8-án betörő járt és kisebb összegű pénzt ellopotott. A csendőrség erélyesen nyomoz ebben a dologban azóta és tegnapelőtt Varju Imre őrsvezető Miskolcon el is fogta Szécsi Bélát, aki azonban már a pénzt elköltötte.

Elűtötte a kis vasut. A hétfői országosvásár reggelén Szász György ibrányi lakos 3 fiatal csikót fogott be szekérébe, amelyek a Kossuth-utca sarkán a motortól megijedtek és egyenesen a robogó vonat elé szaladtak. A szekér összetört, de a benülők sérülése jelentéktelen.

Elgázolás. Szvorenny András helybeli iparostanoncot egy vidéki ember hétfőn a tokaji utcán elűtötte. A fiu sérülése eléggé súlyos. A gondatlan gazdát keresi a rendőrség, mert a szerencsétlenség okozása után hirtelen elhajtott.

Veszedelemes vendég. Ma egy hete zárás után veszedelemes vendég kérte bebocsátását a Heimlich Dezső Guba korcsmájába. A tulajdonos nem engedte be, mire az nem fogott bele a szokásos káromkodásba, hanem az ablakon keresztül rá lőtt Heimlichra. A korcsmáros sem volt rest, hanem vissza lőtt. A hivatalos és bebocsátatlan vendég ezután sántikálva tova ment, mert a lábát eltalálta a lövés. Heimlich azóta érdeklődéssel vizsgál meg minden sánta embert és sejti is már, hogy kivel duellált azon a nevezetes éjszakán.

Tüzi játékok. Vadász-, flóber- és leverver történetek, löpor- és serét legjutányosabban beszerezhető Hirsler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán, Városház-tér 5. Ugyaott dohányzsinnyeg gyári árban.

Magyar feltalálók olvassák el a magyar szabadalmi hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kívánatra e level szövegeztint szövegét díjtalanul megküldi Molnár Ödön mérnöki irodája. Budapest, VII. Erzsébet-körút 30. Telefon-szám 119.00.

Zongora tanításban részesülni akaróknak melegen ajánljuk Nádassy Margit kisasszonyt, kit városunk művelt társadalma mint szakképzett, pontos, lelkiismeretes tanítónőt ismer. Tanít nemcsak saját lakásán (Pazonyi-u. 7.) de kívánatra házon kívül is. Jelentkezőket bár, mely órábar fogad.

Budapest-világváros. Fővárosunk már kezdi a nyugati metropolisokat megközelíteni automobil forgalmával, de ez automobilon iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika e legfényesebb alkotásait részletről-részletre közvetlenül tanulmányozni kivéve az időnként a városligeti iparcarnokban rendezni szokott kiállításokon, melyeken természetesen „a kiállított tárgyakhoz nyulni tilos.” Tehát nemcsak fővárosunkat viszi egy lépéssel előre, hanem a nagyközönség érdekeit is szolgálja a „Westinghouse, Magyar Autoforgalmi R. T.” mely IV. Kigyótér 1. (Király Palota) alatti pazar helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westinghouse turakocsikból. — E kiállításon látható mire képes a mérnöki invencióval párosult precíz gyártás és a fenti részvénytársaság igazgatói és szakemberei cseppet sem fukarok szakszerű magyarázatokban, melyek után a laikus érdeklődő egész más képet alkot magának az automobiliktól mint az előtt. A Westinghouse Magyar Autoforgalmi R. T. egyuttal megnyitotta IV. Páva-utca 1.,—12 alatt minden tekintetben modern garage- és javítóműhelyét, melyben elv gyanánt a „fair” eljárást tüzte ki maga elé.

A magyar újságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hü és kéréshetetlen szó-

szólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K 40 fillér.

Szilágyi és Diszkant miskolci gépgyáros cég kitünő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Rákóczy, Kincsem és Hegyalja borsajtók, nomkülönb a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen kilehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

1412—1909. v. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és váltótörvényszék 128078908. számú végzése által Dr. Sterk Ödön bpesti lakos végrehajtató javára Dr. Prok Gyula nyiregyházi lakos ellen 1200 kor. tőke, ennek 1908. év szept. hó 2. napjától számítandó 6 százalékos kamatai és 2 kor. 60 fill. hird. díjjal eddig összesen 123 kor. 35 fill. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal felülfoglalt és 1889 koronára becsült butorok írógép, pénzszekrényből álló ingatlanok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbírósnak 1908. V. 18759. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nyiregyházán Iskola u. 13. sz. háznál leendő eszközésére 1909. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni loznak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1909. évi augusztus hó 28. napján.

OLÁH GYULA,
kir. bir. végrehajtó.

CSARNOK.

Fürdői emlék.

A fürdőzéssel úgy vagyunk, mint a divat követelményeivel. Van pénz, nincs pénz, lüldözni kell, mert napjaiban ez a divat.

Az én egyetlen feleségem is azzal állt előt, hogy ő bizony fürdőbe- és pedig külföldi fürdőbe fogja az idei nyarat tölteni. Ez a kijelentés, zavarba hozott, nem azért pedig mintha feleségemért bármely áldozatot meghozni nem akarnék, hanem azért, mert pénzszerűen voltam. Különb is az én nőm egészséges, mint a makk, ekként nem láttam fürdőzésének okvetlenül szükséges voltát. Az, hogy külföldi fürdőt keressen fel, épen nem fért a fejembe akkor, midőn

hazánkban elég olyan fürdő van, melyek hasznosak és kellemesen szórakoztatók.

Ilyen körülmények között igyekeztem az én egyetlen feleségemet a fürdőzésről ezidényre lebeszélni, de az asszony nem azért asszony, hogy feltett szándékától amugy könnyedén elálljon.

— Béla, mondá nőm némi ingerültséggel, te annyit sem kívánsz megteni az én kedvemért, hogy fürdőben küldj. Mindezt pedig akkor teszed, midőn a legtöbb uri család fürdőben tölti el a forró nyarat . . .

— Kedvesem, óhajod nekem parancs, de lásd, annyi bajjal, oly csekély eredménnyel jár a mostani gazgálkodás, hogy alig telik a sok, okvetlenül szükséges kiadásra, hát ekkor miből, honnan fedezzem a fürdői költséget?

— Ugyan, ugyan, ne sopánkodj mindig. Kétezer holdas birtokod évi jövedelméből jutni kell a fürdőre, feleséged szórakoztatására és üdülésére is. Lásd, B. hivatalnokné kölcsönözött pénzzel utazott el, D. gazdálkodó az ekéből adta el ökreit, hogy a nejét fürdőben küldje, csak te akarsz olyan takarékos lenni, hogy feleségedet, merő fukarságból, a fürdőzéstől vizatartsd. Ugy-e, Béla, te is meghozod értem ez áldozatot és elküldesz a fürdőbe?

Ez a parancsoló kérelem egészen kivett a sodromból s beláttam, hogy itt mentegőtődzésnek helye nincs. Pénz után láttam és pedig aratási terményemre vettem előlegül pár száz forintot.

Az egész dologban csak az vigasztalt, hogy sikerült feleségemet a külföldi fürdőbe való utazásról lebeszélni, így legalább ügygyel-bajjal előteremtett pénzem itthon marad és nem külföldön lesz elkövetve. Másik vigasztalásom pedig az volt, hogy feleségemet Udvardy Bertti barátomra és családjára bízhattam, mivel együtt utaztak a koritniczai fürdőbe.

Feleségem elutazása után alig két hétre sürgőnyt kapok, hogy a pénz elfogyott, küldjek még párszáz forintot. Ismét nem tehetem mást, mint pénzről gondoskodni. A rövidke sürgönyből kivettem, hogy feleségem jóltalálja magát, mely örvendetes körülményből, azon nem örvendetes körülményre vott kiállításom, hogy a pénzküldést még párszor meg kell repetálnom. Hja, a mi fürdőink költségesek.

Nap nap után, hét hét után telt el, de az én feleségem gyakori leveleiben soha nem tett arról említést, hogy haza készülődik. Ez a gondolat bántott, mert egy szorgalmas háziasszonynak házatól távol heteket tölteni nem volna szabad sem Koritnicán, sem más fürdőben.

A hosszas távollét kezdett előttem gyanus lenni, főleg az bántott, hogy a feleségemet miért biztam Udvardy Bertti barátomra, aki mindig imádója volt a szép asszonyoknak. A gyanu erősen kezdte bensőmet marcangolni s már szeretett nőmet a Béla barátom ölen véltem látni. Ez a szörnyű feltevés elrablá nyugalmamat s feltettem magamban, hogy feleségemet meglepem a fürdőben és hazahozom!

Vonatra ültem. A vonat elég gyorsan haladt Koritnica felé, de én szárnyakon szerettem volna oda repülni, hol nőmet csábítója ölen képzeltem találni. Egy hosszn öröklőnek tünt föl előttem, mig Koritnicára érhettem.

Feleségem lakásához érve, az ajtót csukva találtam . . . borzasztó sejtelem . . . be akartam törni az ajtót, de ebben a pillanatban jött egy felszolgáló leány, ki azon felvilágosítást adta, hogy a nagyságos asszony egy urral sétálni ment . . .

— Egy urral, ismétlem önkénytelenül?
— Igen, egy urral, folytatá a nyelvels leány.

Előérzetem nem csalat. Ezer gondolat, kard, pisztoly, válóper cikkázott át zavart agyamban, midőn feleségem vig nevetése hangzott felém, ki Udvardy Bélával s annak nejjével közeledett hozzám.

Feleségem nyakamba ugrott, összevissza csókolt, Bertti mosolygott, neje derült arccal, villogó szemekkel nézett rám.

A feltevés aggálya oszlani kezdett és én beláttam, hogy oktalanul gyanusítottam en-

gem szerető és szeretett feleségemet. Most láttam át, hogy ilyen szép helyen időzni valóban élvezet.

A találkozás öröme, a gyana elosztására, nagyot ittunk. A szép est későre jártaival, feleségem szobájába vonultam, de óh egek ezer villama, egy veszedelmes tárgy, egy piros, bojtos sapka tűnt szemembe, a sapkába U. B. betűk voltak hímözve. Ez bizonyára az Udvardy Bertie, amelyet feleségem szobájába felejtett.

Megált ereimben a vér s megtorlás módoratain töprengtem egész éjjel. Hiedelmemben az is megerősített, hogy nóm ijedten dugta el a sapkát. Hajnal felé nyomott csak el az álom. Rossz éjszakám volt, mert Udvardy Bertivel életre-halálra párbajoztam, úgy azonban, hogy a viaskodás szerint neki szólt az élet, és nekem a halál.

Másnap reggel pajkos mosolylyal nyújtotta át a nóm a sapkát születésnapj aján-dékul. Ekkor jutott csak eszembe a nevezetes dátum, amelyről a nagy féltékenységen egészen megfeledkeztem. Ekkor lett előttem világos, hogy az U. B. betűk nem csak Udvardy Bertalant jelenthetnek, hanem az én nevemnek is kezdő betűit képezik, mivel az én nevem tudvalevőleg:

Ujhelyi Béla.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a m. kir. technológiai muzeum által rendezett mestertanfolyamot sikerrel bevégeztem. Ezen tanfolyamon az új modern szabást és díszítést egészen új alakjában elsajátítva hazatérve és műhelyemet újabban megnyitottam.

Ugyancsak van szerencsém arról is értesíteni, hogy öt hétre terjedő szabászati tanfolyamot nyitok, ahol a női ruha szabására és ebbe vágó szakismeretekről fogok tanítani.

Értekezhetni lakásomon iskola-utca 8. szám alatt.

A n. é. hölgyközönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

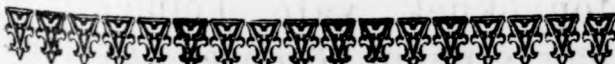
Lenhorn Márton.

Menyasszonyok és vőlegények, valamint Debreczenen keresztülutazók és arany ezüst és ékszer ajándéktárgyak beszerzése előtt állók figyelmét felhívjuk a Löffkovits Arthur és Társa arany, ezüst, óra és ékszerárú üzletére, mely Magyarországon a legnagyobb s Debreczenben a Piac-utcán van. —

Órák és ékszerek, valódi ezüst, chinai és angol ezüst dísz tárgyak, evő eszközök, alkalmi ajándékul igen jutányosan és felelősség mellett beszerezhetők Vrabecz órák- és ékszerésznél, Nyiregyháza. Iskola-utca 8.

Klein Herman női- és férfi- divat üzletét a Tokaji-utcán a Hohe-féle cukrászda mellett (Erdey ház) újonnan berendezve megnyitotta.

UJMI
ÓVSZEREK!
Valódi francia és amerikai gyártmány!
Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!
Gummi! Eredeti csomagolásban.

Á r a k:

12 db. finomminőség K 2—4
12 db. francia gyártm K 6—10
12 db. eredeti amerika K 10—12
Capot american rövid K 4—6
Halhólyag 12 db finom K 6—10
„Non plus ultra“ K 12—16

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban
12 drb. K. 6.—, 25 drb. K 8.—

Női óvszer „Pesarium oclisium“ K 3—5

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K 7—10

Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus

pelottával egy oldal K 12.—, két old. K 24.—

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Suspensor (heretartó) darabja K 1—2-40

Havibaj-kötő darabja K 5—11.

Haskötő darabja K 7—24. Gummi görcsér-

harisnya darabja K 3—12. Irrigator telje-

sen felszerelve, darabja K 5—9.

Uj! „Auto vaginal spray“ a legmeg-

bízhatóbb női óvszer K 15. **Uj!**

Szátküldés titoktartás mellett. 20 koronán felüli ren-

delésnél 20 százalék árkedezmény. Képes árjegyzék

ingyen és bérmentve.

KELETI J. gumiarúk és beteg-

ápolási cikkek gyára,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járattani óhajt, fizesse elő

Az Ujság-ot!

Előfizetési árak:

Egy évre K 28.— Negyedévre K 7.—

Félévre K 14.— Egy hónapra 2-40

Az Ujság terjedelme rendszeren 28—32—36

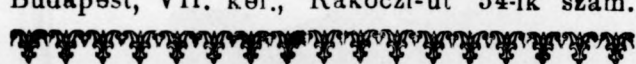
oldal. Vasárnap **60—100** oldal.

és ünnepnapokon

Megrendelési cím:

A Z U J S Á G kiadóhivatala

Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54-ik szám.

Állandó butorkiállítás

Glück Jenő butoráruházában,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 10. sz.

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy butor szükségletét addig be ne szerezzé, míg a nálam levő legnagyobb választéku, tulhalmozott mennyiségű és legszolidabb kivitelű izleses, részben saját készítményű **háló-, ebédlő-, szalon- és luxus** butoraimat meg nem tekintti, mely alkalommal az igen tisztelt vevőközönség meggyőződhetik, hogy **üzletem bármelyik fővárosi nagykereskedővel is a versenyt mindenkor kiállja.** Cégem szolid, pontos és legjutányosabb árai folytán már eddig is a legjobb hírnévnek örvend. Hivatkozva ismét a tulhalmozott raktári készletre, mely alkalommal az összes raktáron lévő butoraimat

bámulatos olcsó áron árusítom.

Teljes tisztelettel:

Glück Jenő.

A réz-, vas- és hajlitott fa-butort gyári árbán árusítom.

Fogy. adó 27/1909.

Hirdetmény.

Az 1892. évi XV. t. cz 3. §-a értelmében mindazon szőlős gazdák, kik szeszes italok kimérésével vagy kis mértékbeni eladásával nem foglalkoznak, igényt tarthatnak azon kedvezményre, hogy saját termésü boraiktól a házi-szükségletre szánt mennyiség után italadó tejében az I-ső osztályu községben tehát Nyiregyháza is hektoliterenként csak 6 korona és 70 fillért fizetnek.

Miután azonban ezen kedvezmény igénybevehetése függővé van téve f. év szeptember hó 15-ig teendő bejelentéstől, felhivatnak mindazon szőlősgazdák, kik fenti kedvezményt igénybe venni akarják, hogy erre vonatkozó bejelentésüket, melyben a bejelentő rendes lakhelye, házszáma, családtagok száma, szőlőbirtok terjedelme, a házi fogyasztásra felhasznált bor átlagos mennyisége hektoliterekben, folyó évben remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban vagyis 56 lit. kitevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiség hektoliterekben, a városi fogyasztási adóhivatalban a házipénztár hivatalos helyiségében f. évi szeptember hó 1-től legkésőbb f. évi szeptember hó 15-ig annyival is inkább tegyék meg, mert a határidő elmulasztása a kedvezmény elvesztését vonja maga után.

Nyiregyháza, 1909. aug. 28.

Májerszky Béla.
polgármester,

TÖBB MILLIÓ KORONA

20-30-40-50-65 évi

törlesztésre

OLCSÓ KAMAT

mellett kiadatik földbirtokra,
házra és kezességre.

Kölcsönök már

500 KORONÁTÓL

kezdve folyósíthatók.

Nagy kamatu kölcsönök

OLCSÓ

kamatu kölcsönre konvertáltatnak.

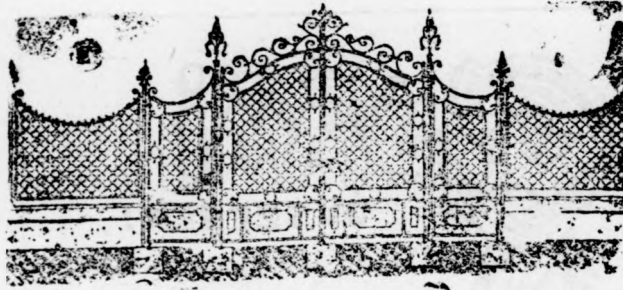
Bárkinek szívesen ad felvilágo-
sítást

HARTSTEIN BANK ÜZ- LETE

NYIREGYHÁZÁN

Széchenyi-tér 8.

(Mandel Emil-féle ház.)

Manilla kéveköto zsineg-gép
olaj, **Tavotta** kenőcs
gépfog-dobsin és minden a gépjavitáshoz
szükséges cikkek. „Eredeti Vermorel
Eclair,” „Cornelia,” „Atilla,” „Hun-
garia,” „Gyöngyharmat” és Uni-
versal permetező — szorosán álló és
kivehető szélkazánnal.

Kerítés sodronyfonat és túske
huzal bármily mennyi-
ség rak- **Villany** csengő felsze-
táron. relések, —
favilla, kaszanyél, talapat stb. stb,
Valamint minden a vasszakmába vágó
cik-
kek **a legolcsóbb áron**

kaphatók:

FLEINER LAJOS vaskereskedőnél
Nyiregyházán,
(„Korona“-épület, Pazonyi-utca.)

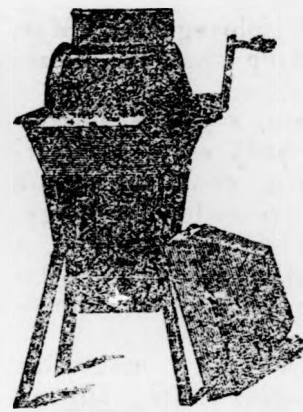
Csemegeszőlő eladás.

Mintegy 15 mm, chlasselas és

40 mm, nagyburgundi édes szőlő

eladó Dr. Zinner Samu ügyvédnél

Nyiregyházán (lakik Pannonia kávé-
ház fölött.)

Idő,
pénz és
munka

megtakarítás!

John-féle

gőzmosó gépek, ruhamangorló
gépek, fagyalt gépek, jég-
szekrények, konyha edények,
gazdasági felszerelések,
szőlőprések és szőlőzuzók
nagy választékban

Wirtschaftler Armin

vas és mészaki áruk üzletében
Nyiregyházán.

Gramophon áruház

Pazonyi-u. (Tahy-ház.)

Legjobb minőségű gramophonok,
különböző lemezek raktáron, nagyválasz-
tékban, kedvező **részletfizetésre**
kaphatók. — Lemezek előnyös csere
mellett váltatnak. Ugyancsak minden-
féle kellékek kaphatók és javítások
gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

Gramophon áruház:

Stern Herman.

RUZSONYI PÁL

N y i r e g y h á z á n .

Vadászati,- utazási,- lovaglasi- és sport különlegességek.

Ajánlja dus raktárát

Serét vadász fegyverekben
Sauer, Wernig, Cogsusell, Harrison és
Belga fegyverek

Winchester 6 lövetű ismétlő

Browning 5 lövetű önműködő.

Mauser és Manlicher golyós fegyverek

Flóbertek 6, 9, 12 mm.

Browning, Clemen és Steyeri
ismétlő pisztolyok

Üres és kész töltények minden Caliberben

Patron táskák és az összes vadá-
szati felszerelések

M. k. lópor eladás

Kézi bőröndök és Posta táskák

Utazó ládák és kosarak

Toilette cikkek

Plaidek és kocsitakarók

Lovagló felszerelések

Színes kerti butorok

Tennis felszerelések

Kerékpárok és kerékpár részek

A legjobb készítményű cipők

Nyulszőr, Loden és Szalma kalapok

Férfi és fiu ingek, nyakkendők

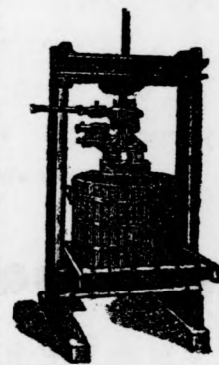
Vizmentes férfi és női gallérok

Nap és eső ernyők.

Fegyvereket teljes jótállás mellett árusítok.

Csősz puskák és revolverek igen olcsón kaphatók.

URSUS

a legtökéletesebb rendszert

BORSAJTÓ

a 3-ik erőttétellel feltölti
minden más szerkezetű sajtó nyo-
móképességét, ACZÉL-csavar és
keresztszerkezettel, a must vas-
részekkel nem érintkezik, miáltal
a bor megfeketedését kizárja, a
törköly egy darabban kivehető.

Képes árlap pinczefelszerelési
cikkekről és borsajtókról ingyen
és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen. Városház-épület.

A most nagy tömegben
érkezett fiu öl-
tönyöknek való kelmékre a
nagyérdemű közönség figyelmét
felhívom.

Nagy választék valódi angol
és honi gyapjuszövetekben.

Guttman Henrik.

Tan- könyvek

gimnáziumi, polgári leány és fiúiskolai, valamint az összes elemi iskolákban használandó tankönyvek beszerezhetők

BORBÉLY SÁMUEL

könyv- és papirkereskedésében
Nyiregyháza. — Városháza-épület.
(Ezelőtt Piringer-féle üzlet.)

Iskolatáskák,
Rajzeszközök, írószerek
óriási raktára.

Bámulatos hatása van már 2—3 napi használat után a **Lányi-féle LILIONTEJ-CREMNEK**, mert a legrövidebb idő alatt eltünteti a szeplőt, májtoltot, pattanásokat és a bőrt bársonysimává és üdévé teszi.
1 tégely ára 1 korona.
1 drb Lilliomtej-szappan 1 korona.
1 üveg Lányi lilliomtej mosdóvíz 1 K 20 f.
1 doboz Ilona poudert 70 fillér.

Lányi Dezső

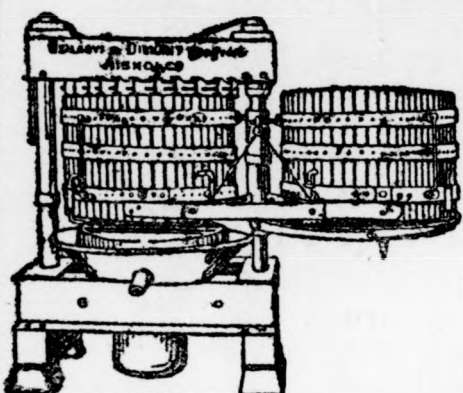
„Magyar Korona” gyógyszertárában
Városház-tér és Iskola-utca sarkán.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.
Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikket árúsító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.
— BUDAPEST, V., Külső-Váci-út 74/55. —
Helybeli elárúsító:
Wirtschaftler Armin.

1907. évi pécsi kiállításon arany-
érem és díszoklevél.

1901. temesvári kiállítás. I. díj dísz-
oklevél. 1902. országos gazdasági ki-
állítás Pozsony, I. díj, aranyérem.
1902. borászati kiállítás Eger, I. díj,
díszoklevél és aranyérem. 1906.
Nagyvárad: I. díj, díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű
„Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Acélor-
sós”, a magyar bortermelők legkedveltebb
borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomású (hydraulikus)
kettős kosaru sajtók
nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sehol sem érintkezik vas-
részekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A
törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy em-
ber által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és Bogyózók. „Villám” legújabb
centrifugális bogyó- és zúzógépek.

SZILAGYI és DISKANT gépgyára Miskolc.

Arjegyzék ingyen.

Legtökéletesebb!

Szilárd szerke-
zet. — Könnyű
::: kezelés. :::
Kivánatra díj-
talanul bemu-
::: tatjuk. :::

Megtekint-
hető **BRITZ**
Miksa urnát,
Nyiregyházán
Iskola-u. 3.

teljesen látható írásu
író gép.

Lukács és
Schwarcz
BUDAPEST,
Váci-körút 60.

Kényelmes
részletfize-
tésre is kap-
ható.

Sirkövek
tiz száza-
lékkal
:: olcsóbb ::
mint bárhol.
Goldberger Dávid
Nyiregyháza,
Vasuti-u. 20. sz.

*** A MAGYAR UJSÁGÍRÁS SZENZÁCIÓI! ***

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja!
A 48-as eszmény és a magyar
nemzeti törekvések egyetlen hű
és kérélhetetlen szószólója. ***
Főszerkesztő Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR HACSAK GÉZA.
Naponként 125.000 példány!

Egy szám 2 krajcár.
A NAP előfizetési ára:
Egész évre 16 K. — f. || Negyedévre 4 K. —
Félévre 8 K. — f. || Egy hónapra 1 K. 40

FIDIBUSZ

legkitűnőbb magyar élclap!
Páratlan népszerűség.
Remek szöveg, — pompás képek!
Mesésen olcsó!
Egy szám 6 krajcár
A FIDIBUSZ előfizetési ára:
Egész évre 6 K. — f. || Negyedévre 1 K. 50 f
Félévre 3 K. — f. || Egy hónapra — K. 50 f
Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.

Szabolcs vármegye és a vidék egyetlen
elegánsan, fővárosi izléssel beren-
dezett

Arany
ezüst
ékszer
óra
nagyraktár.

Sándor Rezső
Nyiregyháza, Városház-u. 3.
Remek csiszolású brilliant ékszerek.
12 és 6 személyes ezüst étesszükszerek.
Alkalmi ajándékok 13 próbás ezüst
és chinaezüstből.
Kitűnő minőségű órák.

Óriási választék.
Szolid áruk.
Óra és ékszerjavítások.

WESTINGHOUSE

Gyár: ARADON.

Garage és javítóműhely:

Budapest, IX. ker., Páva-utca 10. sz.

Iroda és kiállítási mintaterem:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1. (királyi bérpalota.)

Hazai utviszonyoknak megfelelő

automobilok

Turakocsik:

30 HP cardanhajtással. — 30—40 HP lánchajtással.
40 HP lánchajtással, lánctakaróval. — 40 HP cardan-
hajtással. — Gyártás alatt 15 HP 4 hengerű cardanos
flakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobusok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos
súlyra vagy 40 személyre.

Automobilalkatrészek, lámpák, stb.

Állandó kiállítás:

Budapest, Kigyó-tér 1. sz. Telefon 168—49.

Képviselek kerestetnek.

Eros!
Szilárd!
Tartós!
Izléses!
Nesztelen!
Gyors!
Hegymászó!
Hűvös üzlet!
Sztíró!
Szagtalan!
Elegáns!

Pazonyi-u.

56. számú

ház

sürgősen

eladó.

LICHTMANN VILMOS

cég ajánlja

Nyiregyháza, Széchenyi-tér

3. sz. saját házában épült, dúsan fel-

szerelt gépraktárát, mindennemű külön-

leges — **legkedveltebb** — **gaz-**

dasági gépek és gőzekék

beszerzésére.

Nemkülönb: sok évi — és te-

kintélyes — összeköttetései folytán kü-

ön, jelzálogbanki ügyosztályt vezet in-

gatlanokra nyújtandó legelőnyösebb

törlesztési kölcsönök megszerzésére,

birtokok eladása, parcellázása, és

ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Hajlított fa-, vas- és rézbutor nagy raktára.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza
Nyiregyháza, a Törvényszék mellett

Legujabb stilü palis-
sander, mahagoni és
fényezett háló és ebédlő
berendezések. Angol
úri- és női salon gar-
niturek. Ebédlő divá-
nyok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

kiadóhivatalban.

SIRKŐVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyháza,

Vármegye-ház-utca 5-ödik szám.

Új divat üzlet.

Van szerencsém a mélyen t. közön-
ség szives tudomására hozni, hogy

férfi, női divat, rövidaru és kézimunka

üzletemet Pazonyi-utca 6. szám alól
Tokaji-utca 4. szám alá, a volt Teszter
cukrászda mellett teljesen ujonnan be-
rendezve nyitottam meg.

Raktáron tartok

mindenféle férfi- és női fehér-
neműeket, zsebkendők, haris-
nyák, legujabb divatu övek,
csipke, batiszt, selyem és zep-
hir blousok és zsipfonok, to-
vábbá a legujabb divatu szines
és fekete selyem ernyők és
mindenféle ruhadiszeket.

Szabókellékekben nagy választék.

A m. t. közönség szives pártfogá-
sát kérve maradtam

teljes tisztelettel

KLEIN HERMAN

divat üzlete.

Tokaji-utca 4. Erdelyi-féle ház.

Steckenpferd lilomszappan

legjobb bőrfinomító, ugyszintén
szeplőelleni óvszer. Mindenhol
kapható.

Bélyegzőket, keletbélyegzőket prima
gummiból fél óra alatt készít Klaffer Ignác
ruggyanta bélyegzőgyára Nyiregyháza.
Pazonyi-ut 9 — Nyomatványok izléses kivi-
telben olcsón készítettnek könyvnyomdájában

KREISLER SIMON

cég Nyiregyháza.

Ajánlja a közelgő iskolai idényre fiu és
leányfehérmű kelengyéit, Matracok,
Paplanok, ágy és paplan vászon lepedők,
flanel takarók, harisnyák, nyakkendők,
törülközők, zsebkendőket
mesés olcsó árakban.